

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Cb/65/2003
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1003899078
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Škrinárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1003899078.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Helenou Škrinárovou v právnej veci žalobcu: Kerametal, akciová spoločnosť, Bratislava, so sídlom Jašíkova 2, Bratislava, IČO: 00 000 671, práv. zást. JUDr. Allan Böhm, advokát, Advokátska kancelária Jesenského 2, Bratislava, proti žalovanému: Slovenský plynárenský priemysel, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 44/a, Bratislava, IČO: 35 815 256, práv. zást. JUDr. Peter Vrábel, advokát, Gunduličova 6, Bratislava, o zaplatenie 4.425.297,41 eur (133 316.509,79 Sk) s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Krajský súd v Bratislave žalobu **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na náhradu trov konania sumu 82.531,82 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca si uplatnil v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 58Cb 55/99 (v ktorom je v procesnom postavení žalovaného) vzájomným návrhom sumu 133.316.509,79 Sk so 14% úrokom z omeškania. Predmetnú sumu si uplatnil z titulu zmenkovej pohľadávky. Žalobca tvrdil, že je riadnym majiteľom zmenky, ktorú dňa 28. októbra 1998 vystavil odporca ako vlastnú zmenku na zmenkovú sumu 200.000.000,- Sk (dvesto miliónov slovenských korún), ktorou sa zaviazal zaplatiť zmenkovú sumu majiteľovi so splatnosťou 30. októbra 2000. Zmenková pohľadávka vyplývajúca zo zmenky bola započítaná v sume 66.683.490,21 Sk voči pohľadávke žalovaného a vzájomným návrhom si uplatnil sumu, ktorá je predmetom tohto konania.

Vzájomný návrh žalovaného v konaní vedenom pod sp. zn. 58Cb 55/99 bol uznesením zo dňa 5.3.2003 vylúčený na samostatné konanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.3.2003.

Uznesením zo dňa 11.9.2003 tunajší súd konanie zastavil z dôvodu, že ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nie je možné odstrániť (§ 104 ods. 1 O.s.p.), pretože žalovaný bol vo vzájomnom návrhu označený ako š. p. a tento už dňom 30.06.2001 bol vymazaný z obchodného registra, teda v čase podania vzájomného návrhu už neexistoval.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (NS SR) zo dňa 28. januára 2004 sp. zn. 4Obo 203/03 (32) bolo uznesenie o zastavení konania zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 3. apríla 2006 súd opätovne konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku za vzájomný návrh a toto rozhodnutie v zmysle § 10 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb. zrušil z dôvodu, že žalobca súdny poplatok zaplatil do konca lehoty na podanie odvolania.

Žalobca návrhom zo dňa 29.10.2003 na vydanie zmenkového platobného rozkazu si uplatnil zaplatenie tej istej sumy z titulu zmenky ako v predmetnom konaní. Ako uviedol, dôvodom podania návrhu dňa 29.10.2003 bolo, že konanie o vzájomnom návrhu bolo zastavené. Vec bola evidovaná pod sp. zn. 16Zm 1835/03 a konanie bolo zastavené uznesením tunajšieho súdu zo dňa 30.03.2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.05.2004, pre prekážku litispendencie (vzájomný návrh ev. pod sp. zn. 8Cb 65/03, t. j. predmetné konanie).

Vo veci vedenej pod sp. zn. 16Zm 1835/03 sa vyjadril žalovaný, a keďže predmetné vyjadrenie súvisí s prejednávanou vecou, o vzájomnom návrhu, súd prihladol na jeho vyjadrenie. Žalovaný sa predovšetkým zaoberal procesnou stránkou veci s poukazom na to, že je daná prekážka litispendencie.

K základu veci uviedol, že v danej veci podstatou je posúdenie, či písomnosť, od ktorej žalobca odvodzuje svoje právo, má charakter zmenky a ak je zmenkou, či sa jedná o platnú zmenku. Podrobne sa zaoberal formálnymi a obsahovými náležitosťami zmenky a z týchto náležitostí vyvodil, že žalobca ani jeho právny predchodca sa nemohol nikdy stať majiteľom zmenky (nebola odovzdaná do držby majiteľovi ako vec). Poukázal na to, že prejav vystaviteľa zmenky nezodpovedá hmotnoprávnym zákonným ustanoveniam (§ 37 a 49a Obč. zák., zák. č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku) a poukázal i na § 17 zák. č. 191/1950 Zb., pretože ide o zmenku na videnie, o ktorej platí nevyvrátiteľná domnienka, podľa ktorej zmenka je splatná po jej predložení. Následné vpísanie dátumu splatnosti robí zmenku neplatnou.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 23.07.2008, ktoré na základe zhodnej žiadosti účastníkov odročil na neurčito.

Žalovaný navrhol prerušiť konanie vo veci podaním zo dňa 24.07.2008, pretože na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 58Cb 55/99 prebieha konanie, ktoré má prejudiciálny význam pre toto konanie.

Súd uznesením zo dňa 29.07.2008 konanie prerušil až do právoplatného rozhodnutia NS SR v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 3Obo 68/07.

Žalovaný podaním zo dňa 03.05.2012 dal návrh na pokračovanie v konaní z dôvodu, že NS SR rozhodol vo veci 3Obo 68/2007 uznesením tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom Krajský súd v Bratislave rozhodol rozsudkom pod č. k. 58Cb 55/1999-978 v znení dopĺňujúceho rozsudku a rozsudok bol v odvolacom konaní rozhodnutím NS SR sp. zn. 4Obo 97/2011, 4Obo 98/2011 zo dňa 28. decembra 2011 potvrdený v základe prejednávanej veci, t. j. bol ním potvrdený právny názor súdu prvého stupňa, že zmenky predložené v konaní sú absolútne neplatné z dôvodu, že obsahujú dva dátumy splatnosti. V konaní vedenom pod sp. zn. 58Cb 55/1999 žalobca na preukázanie svojho nároku predložil 4 vlastné zmenky vystavené žalovaným dňa 28.10.1998 s označením Y. X/XX, Y. X/XX, Y. X/XX a zmenku bez označenia na sumu 500.000.000,- Sk vystavenú na rad spoločnosti SEZOOZ OIL a. s. Ostatné zmenky boli vystavené na rad spoločnosti SEZOOZ GROUP a. s. V konaní 58Cb 55/1999 si žalobca (v procesnom postavení žalovaného) uplatnil vzájomným návrhom právo zo zmenky Y. X/XX, ktorá bola ako vlastná zmenka vystavená SPP dňa 28. októbra 1998 na rad spoločnosti SEZOOZ GROUP, a. s. Vsetín.

K návrhu žalovaného na pokračovanie v konaní sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že vec vedená pred Krajským súdom pod sp. zn. 58Cb 55/99 nie je do dnešného dňa právoplatne ukončená, a preto trvajú dôvody na prerušenie konania.

Súd vo veci nariadil na deň 28.11.2012 pojednávanie, ktoré na základe dôvodnej žiadosti žalobcu zrušil. Žalovaný vo vyjadrení k žiadosti o odročenie pojednávania uviedol argumenty, pre ktoré už nie sú dôvody na prerušenie konania a poukázal na právne posúdenie základu veci v rozhodnutiach NS SR ako súdu odvolacieho a dovolacieho.

Žalobca v podaní zo dňa 11.01.2013 uviedol, že dôvody na prerušenie konania trvajú.

Súd nariadil pojednávanie na deň 27.02.2013 a po prednesoch právnych zástupcov účastníkov vyhlásil uznesenie o pokračovaní v konaní.

Krajský súd po vykonanom dokazovaní a oboznámení sa s obsahom spisu a rozsudkom NS SR sp. zn. 4Obo 97/2011, 4Obo 98/2011 zo dňa 28. decembra 2011, ktorým NS SR ako súd odvolací potvrdil rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 58Cb 55/1999 zo dňa 17. februára 2010 v znení dopĺňacieho rozsudku zo dňa 4. júla 2011 o základe prejednávanej veci z predložených dokladov zistil, že žalobca si vzájomným návrhom uplatňuje nárok na zaplatenie vymáhanej istiny na základe zmenky. Zmenka predložená žalobcom (Y. X/XX) v konaní je vlastnou zmenkou. Náležitosti vlastnej zmenky upravuje § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkový a šekový zákon (ďalej len ZŠZ). Podľa tohto ustanovenia zmenka obsahuje označenie, že ide o zmenku pojatú do vlastného textu listiny a vyjadrenú v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná, bezpodmienečný prísľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, údaj zročnosti, údaj miesta, kde sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky, podpis vystaviteľa.

Z obsahu zmenky ďalej vyplýva, že pod označením vlastná zmenka, uvedením jej čísla a dátumu a miesta vystavenia je v časti splatná uvedený dátum 30. októbra 2000 a v pravom hornom rohu je uvedená suma 200.000.000,- Sk. Pod týmto údajom je uvedené „Zaplatíme na základe predloženia zmenky efektívne“ a ďalej je slovne uvedená suma.

Podľa § 76 ods. 2 ZŠZ o vlastnej zmenke, v ktorej nie je údaj zročnosti platí, že je zročná na videnie. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že údaj o zročnosti (splatnosti) zmenky nemusí byť v zmenke uvedený a v prípade jeho neuvedenia platí, že ide o zmenku na videnie. Pre platný sľub zaplatiť zmenkovú sumu možno použiť akékoľvek výrazy napr. zaplatím, zaväzujem sa zaplatiť, povinný som zaplatiť a pod., len musí byť zo znenia jasné, že ide o bezpodmienečný sľub. Na predmetnej zmenke je uvedené „zaplatíme na základe predloženia zmenky efektívne“. Z toho vyplýva, že základom zmenkového prehlásenia je bezpodmienečný sľub výstavcu, že zaplatí určitú peňažnú sumu na základe predloženia zmenky. Takto vyjadrená zročnosť znamená, že platenie musí byť vykonané hneď, keď oň majiteľ zmenky žiada. Podľa právneho názoru súdu údajom „...na základe predloženia zmenky...“ je bez akýchkoľvek pochybností vyjadrený údaj splatnosti určený vystaviteľom zmenky, teda predmetná zmenka je zmenkou na videnie (vistazmenka). Zmenka Y. X/XX predložená v tomto konaní je teda nepochybne vistazmenkou a doplnenie zmenky o ďalší údaj splatnosti, t. j. označenie určitého dňa splatnosti (30. októbra 2000) znamená, že predložená zmenečná listina obsahuje dva údaje splatnosti.

Pri posúdení, či listina je platnou zmenkou v zmysle čl. I. § 75 a 76 ZŠZ je potrebné vychádzať z toho, čo je na listine skutočne uvedené. Je spoločnou povahou všetkých listinných cenných papierov, a teda i zmeniek, že forma akou sú vydané, určuje i ich obsah. Forma zmenky pri jej vydaní bola určená ako vistazmenka a doplnenie zmenky o ďalší údaj splatnosti, keďže ide o dva navzájom sa vylučujúce údaje o splatnosti, znamená, že zmenka je neplatná.

Tento záver platí proti každému ďalšiemu majiteľovi zmenky, i keď ju získal indosáciou nepretržitým radom indosantov.

Z uvedených dôvodov preto krajský súd vzájomný návrh žalobcu zamietol ako nedôvodný, pretože z neplatnej zmenky nemohol žalobcovi vzniknúť nárok na jej zaplatenie a žalovanému povinnosť zaplatiť.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ich plnú náhradu priznal žalovanému. Žalovanému v konaní vznikli trovy z titulu právneho zastúpenia za nasledovné úkony právnej pomoci:

- v roku 2003 - príprava a prevzatie veci, vyjadrenie k návrhu na vydanie ZPR vo veci sp. zn. 16Zm 1834/03 (súvisí s prejednávanou vecou), t. j. 2 x 9.277,63 eur + 2 x 4,25 eur režijný paušál + 20 % DPH,
- rok 2006 - odvolanie zo dňa 20.04.2006 (§ 14 ods. 3), príprava a prevzatie veci novým právnym zástupcom (pôvodný ukončil činnosť advokáta), t. j. 2 x 9.277,65 eur + 2 x 5,44 eur + 19 % DPH,
- rok 2008 - návrh na prerušenie konania, t. j. 9.277,65 eur + 6,33 eur paušál + 19 % DPH,
- rok 2012 - návrh na pokračovanie v konaní, písomné vyjadrenie k trvaní dôvodov pre prerušenie konania, t. j. 2 x 9.277,65 eur + 2 x 7,63 eur RP + 20% DPH,
- rok 2013 - účasť na pojednávaní dňa 27.02.2013, t. j. 9.277,65 eur + 7,81 eur RP + 20% DPH.

Spolu 82.531,82 eur, ktorú sumu je žalobca povinný zaplatiť k rukám právneho zástupcu žalovaného (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

Súd z vyúčtovaných úkonov nepriznal žalovanému odmenu za oznámenie o zmene právneho zástupcu, právnu analýzu zo dňa 19.10.2006 (nenachádza sa v spise), žiadosť o nahliadnutie do spisu zo dňa

21.07.2008, žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 22.07.2008, pretože tieto úkony nepovažoval za účelné pre bránenie práva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, písomne dvojmo na Najvyšší súd SR, cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie musí byť podpísané a datované, musí byť predložené s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, inak budú vyhotovené kópie odvolania a jeho príloh na trovy účastníka podávajúceho odvolanie. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.